

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/6/2015
Identifikačné číslo spisu:	5014201077
Dátum vydania rozhodnutia:	29.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5014201077.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: 1/ Ekorez, s.r.o., so sídlom Chalupkova 25, Banská Bystrica, IČO: 36 024 970, 2/ Jurčo Ján, s.r.o., so sídlom Dovalovo 174, Liptovský Hrádok, IČO: 31 601 456, obaja právne zastúpení advokátskou kanceláriou Fiačan & partners, s.r.o., so sídlom M. Pišúta 936/16, Liptovský Mikuláš, proti žalovanému: Okresný úrad Ružomberok, so sídlom Dončova č. 11, Ružomberok, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.k. OU-RK-OSZP-2014/004802-028 EIA zo 16. júla 2014, na odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 20S/109/2014-22 zo 25. novembra 2014, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 20S/109/2014-22 zo 25. novembra 2014, p o t v r d z u j e.

Žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie z dôvodu, že žalobcovia nemali procesnú legitimáciu na podanie žaloby, pretože neboli účastníkmi konania podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z.z.“), teda neboli aktívne legítimovaní na podanie žaloby v zmysle § 250b ods. 2 OSP.

Krajský súd pred meritórnym prejednaním žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhali zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovaného č.k. OU-RK-OSZP-2014/004802-028 EIA zo 16. júla 2014, ktorým žalovaný rozhodol, že vodná stavba Malá vodná elektráreň Lisková - Jamborov prah umiestnená do katastrálneho územia Lisková, ktorej účelom je výroba elektrickej energie využitím hydroenergetického potenciálu rieky Váh v lokalite Lisková - Jamborov prah (rkm 324,10) sa bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z., skúmal splnenie procesných podmienok konania. Podľa krajského súdu žalobcov ako právnické osoby podľa ust. § 24b zákona č. 24/2006 Z.z. bolo možné považovať za účastníkov konania t.j. zainteresovanú verejnosť, ktorej právo na priaznivé životné prostredie môže byť rozhodnutím dotknuté v prípade, ak by podali písomné stanovisko podľa § 23 ods. 4 zákona v lehote 21 dní od

zverejnenia zámeru na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, alebo v tej istej lehote od zverejnenia oznámenia obcou podľa odseku 3 tohoto zákona. Z administratívneho spisu mal krajský súd preukázané, že zámer bol na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR zverejnený 11. júna 2014. Lehota na doručenie písomného stanoviska začala plynúť 12. júna 2014 a posledný deň tejto lehoty bol 2. júla 2014. Oznámenie na Obci Lisková bolo na jej úradnej tabuli zverejnené 16. júna 2014. Lehota začala plynúť 17. júna 2014 a posledným dňom lehoty 21 dní od zverejnenia oznámenia o zámere je 7. júla 2014 (pondelok).

Pokiaľ žalobcovia podali svoje stanovisko na poštovú prepravu až 8. júla 2014, podali ho podľa krajského súdu po zákonom stanovenej lehote, preto ich v zmysle § 24b zákona nebolo nemožné považovať za zainteresovanú verejnosť.

Proti tomuto uzneseniu podali v lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie žalobcovia 1/ a 2/, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie na ďalšie konanie. Svoje odvolanie voči uzneseniu krajského súdu o zastavení konania odôvodnili tým, že súd prvého stupňa vec nesprávne posúdil a svojím postupom aj napadnutým uznesením odňal žalobcom právo konať pred súdom.

Mali za to, že ust. § 250 ods. 3 OSP nemožno aplikovať v prípade, keď žalobu podáva osoba, ktorá o sebe tvrdí, že sa s ňou nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou, ako s účastníkom konať malo (§ 250 ods. 2 OSP) a pod pojmom „neoprávnená osoba“ treba rozumieť osobu, ktorá nemá žiadny procesný a ani vecný vzťah k prejednávanej veci.

Zotrvávali na svojom stanovisku, že žalovaný svojím postupom a napadnutým rozhodnutím ukrátil žalobcov na svojich právach, nakoľko si mal predovšetkým od žalobcov ako vlastníkov nehnuteľností, na ktorých sa má realizovať predmetný zámer - vodná stavba, bez ohľadu na znenie § 23 zákona č. 24/2006 Z.z. vyžiadať stanovisko k posudzovanému zámeru a mal im aj doručiť napadnuté rozhodnutie správneho orgánu tak, aby mohli riadne a včas uplatniť všetky svoje práva vlastníkov dotknutých nehnuteľností garantované Ústavou SR.

Žalovaný sa vyjadril k podanému odvolaniu žalobcov tak, že navrhol napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcov 1/ a 2/ (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov 1/ a 2/ proti uzneseniu krajského súdu nie je možné priznať úspech.

Podľa § 246c ods. 1 vety prvej OSP, pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 104 ods. 2 OSP, ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodari nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 250 ods. 2 OSP žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podatť žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

Podľa § 250b ods. 2 OSP ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správneho orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie a podľa okolností odloží jeho vykonateľnosť. Týmto stanoviskom súdu je správny orgán viazaný. Po uskutočnenom doručení predloží

správny orgán spisy súdu na rozhodnutie o žalobe. Ak sa v rámci správneho konania po vykonaní pokynu súdu na doručenie správneho rozhodnutia začne konanie o opravnom prostriedku, správny orgán o tom súd bez zbytočného odkladu upovedomí.

Podľa § 250d ods. 3 OSP súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil, a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 23 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov účinný k 16. júlu 2014 dotknutá obec do troch pracovných dní od doručenia zámeru alebo oznámenia podľa odseku 2 informuje o ňom verejnosť spôsobom v mieste obvyklým a zároveň oznámi, kde a kedy možno do zámeru nahliadnuť. Zámer musí byť verejnosti prístupný najmenej po dobu 21 dní od zverejnenia informácie o jeho doručení.

Podľa § 23 ods. 4 citovaného zákona, rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec doručia písomné stanoviská k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od jeho doručenia. Verejnosť môže doručiť svoje písomné stanovisko k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od zverejnenia zámeru na webovom sídle ministerstva alebo od zverejnenia oznámenia podľa odseku 3; písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď je doručené v stanovenej lehote prostredníctvom dotknutej obce.

Podľa § 24b citovaného zákona právnická osoba, ktorá podá písomné stanovisko podľa § 23 ods. 4, § 30 ods. 5 alebo podľa § 35 ods. 3, z ktorého vyplýva jej záujem o rozhodnutie, má v rámci následného povoľovacieho konania podľa osobitného predpisu postavenie účastníka konania. Táto právnická osoba sa považuje za zainteresovanú verejnosť, ktorej právo na priaznivé životné prostredie môže byť rozhodnutím dotknuté. Ak ide o právnickú osobu, ktorá sa zapisuje do obchodného registra alebo obdobného registra predloží právnická osoba príslušnému orgánu výpis z takéhoto registra, nie starší ako tri mesiace spolu s podaním písomného stanoviska.

Podľa § 29 ods. 1 citovaného zákona ak ide o navrhované činnosti uvedené v § 18 ods. 3 a 5, vykoná príslušný orgán na základe zámeru predloženého navrhovateľom zisťovacie konanie a rozhodne, či sa navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa tohto zákona.

Podľa § 29 ods. 7 citovaného zákona o tom, či sa navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa tohto zákona, rozhodne príslušný orgán do 15 dní od uplynutia poslednej lehoty podľa § 23 ods. 4. Rozhodnutie musí byť odôvodnené. Príslušný orgán sa v odôvodnení vysporiada so stanoviskami doručenými v súlade s § 23 ods. 4.

Podľa § 29 ods. 8 citovaného zákona rozhodnutie o tom, či sa navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa tohto zákona, príslušný orgán zašle aj rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, dotknutej obci a zainteresovanej verejnosti.

Zo súdneho a administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že predkladateľ zámeru RNDr. V. L. M., B., 4. júna 2014 Okresnému úradu Ružomberok predložil zámer: vodná stavba - Malá vodná elektráreň Lisková - Jamborov prah, ktorý podlieha zisťovaciemu konaniu. Okresný úrad Ružomberok doručil Obci Lisková tento zámer s tým, aby v zmysle § 24 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z.z ako dotknutá obec informovala do troch dní od doručenia tohto zámeru o tomto zámere verejnosť spôsobom v mieste obvyklým a zároveň verejnosti oznámila, kedy a kde je možné do zámeru nahliadnuť. Zámer musí byť verejnosti prístupný najmenej po dobu 21 dní od zverejnenia informácie o jeho doručení. Zámer bol Obci Lisková doručený 12. júna 2014. Obec Lisková informovala verejnosť písomným oznámením umiestneným na úradnej tabuli 16. júna 2014 pod č. 88/2014. Táto skutočnosť vyplýva aj z č.1. 77 správneho spisu, kde je vyhotovená fotokópia oznámenia Obce Lisková, ako bolo oznámenie zverejnené na úradnej tabuli obce, z ktorého vyplýva, že oznámenie je datované dňom 16. júna 2014. V oznámení je

uvedené, že obec oznamuje občanom, že na Obecnom úrade v Liskovej môžu nahliadnuť do zámeru k Vodnej stavbe: Malá vodná elektrárň Lisková - Jamborov prah a podať pripomienky k uvedenej stavbe. Do zámeru je možné nahliadnuť v stránkové dni v úradných hodinách do 08.07.2014.

Najvyšší súd zo správneho spisu ďalej zistil, že žalobcovia spoločne podali stanovisko k vodnej stavbe Malá vodná elektrárň Jamborov prah, ktoré podali na poštovú prepravu 8. júla 2014. Stanovisko bolo nesprávne doručené Mestskému úradu Ružomberok dňa 9. júla 2014, ako vyplýva z prezenčnej pečiatky Mestského úradu Ružomberok, ktorá je perom prečiarknutá a následne doručené Okresnému úradu Ružomberok dňa 11. júna 2014.

V zmysle zákonného ust. § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z. v prípade oznámenia, ktoré bolo zverejnené 16. júna 2014, lehota 21 dní na doručenie stanoviska, začala plynúť od nasledujúceho dňa, t.j. 17. júna 2014 a posledným dňom lehoty 21 dní od zverejnenia oznámenia o zámere je deň 7. júla 2014 (pondelok). Ak žalobcovia podali svoje stanovisko na poštovú prepravu až 08. júla 2014, podali ho po zákonom stanovenej lehote. Z formulovania oznámenia nevyplýva informácia, že by lehota na podanie stanoviska mala uplynúť až dňa 8. júla 2014, je z neho len zrejmé, že do zámeru je možné nahliadnuť do 8. júla 2014, z čoho však nevyplýva, že lehota na podanie stanoviska končí v ten istý deň.

Stanovenie zákonnej lehoty v ust. § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z., berúc do úvahy zásadu verejnej publicity zákonov uvedených v Zbierke zákonov podľa § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; navodzuje stav právnej istoty ako základného princípu materiálneho právneho štátu, a z neho vyvoditeľných princípov legitímneho očakávania a predvídateľnosti právnych účinkov uplatnenia ochrany práva.

Takáto interpretácia zodpovedá aj klasickej právnej zásade „vigilantibus iura scripta sunt“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“), t.j. oprávnený má nieť zodpovednosť za neustráženie si svojho práva. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení.

Žalobcovia tým, že nezaslali stanovisko v zákonom stanovenej lehote podľa § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z. nesplnili podmienku účasti v správnom konaní vyžadovanú zákonom, teda neboli oprávnení na podanie žaloby v zmysle § 250 ods. 2 OSP.

Žalobcovia v podanom odvolaní neuviedli žiadne skutočnosti, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté uznesenie o zastavení konania pre nedostatok aktívnej legitímácie na podanie žaloby a preto odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu podľa 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil. Týmto rozhodnutím však nie sú dotknuté práva žalobcov na účasť v ďalších správnych konaniach ohľadne predmetu sporu v prípade existencie ich vlastníckych práv k dotknutým nehnuteľnostiam.

O trovách odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol tak, že neúspešným žalobcom ich náhradu nepriznal (§ 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 250k OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.